

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ

Բովանդակություն

- 4 Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
- 7 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
- 8 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
- 9 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
- 10 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
- 11 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
- 12 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կազմակերպական-իրավական ձևը՝	ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն
Հիմնական գործունեության նկարագիրը՝	տրամադրել վարկեր, ներգրավել փոխառություններ
Վարչության նախագահ՝	Առաքել Գաբրիելյան

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Նորման Կրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2018թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը՝ 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրեցրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է սույն հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք ՀՄԷՄԽ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք՝ սխալի կամ խարդախության արդյունքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա եզրակացնում ենք, թե արդյոք տեղին է հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառումը դեկլարության կողմից և, թե՛ արդյոք առկա է էական անորոշություն՝ Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը նշանակալի կասկածի տակ դնող դեպքերի կամ պայմանների հետ կապված: Եթե գտնում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները համարժեք չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագայում տեղի ունեցող դեպքերը կամ ի հայտ եկող հանգամանքները կարող են ստիպել կազմակերպությանը դադարեցնել անընդհատության սկզբունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների ու գործարքների ճշմարիտ ներկայացումը:

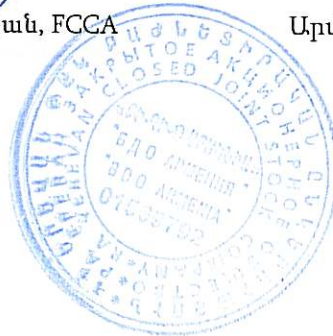
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց/ղեկավարությանը նաև տրամադրում ենք հավաստում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր խնդիրների և կապակցվածությունների վերաբերյալ, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնան մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

7 հունիս, 2019թ.
ք.Երևան

Վահագն Մախակյան, FCCA
Տնօրեն

Արմինե Ռսկանյան
Աուդիտոր

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ման.	2018թ. հազար դրամ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	5	67,950
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	5	(4,911)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		63,039
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		15,645
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(1,562)
Այլ գործառնական եկամուտ		2,430
Արտարժույթային տարբերություններից ստացված զուտ օգուտ		1,520
Գործառնական եկամուտ		81,072
Արժեզրկումից կորուստներ	6	(29,848)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(66,103)
Վարչական ծախսեր	7	(40,733)
Շահույթ մինչև հարկվելը		(55,612)
Շահութահարկի գծով ծախս	8	11,013
Շահույթ/վնաս հարկումից հետո		(44,599)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,572
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		5,715
Այլ համապարփակ եկամտին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	15	(1,143)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(40,027)

Ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 7-35) հաստատվել են ՆՈՐՄԱՆ ԿՐԵԴԻՏ ՈւՎԿ ՓԲԸ ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 7-ին, ստորագրությամբ՝

Վարչության նախագահ
 Առաքել Գաբրիելյան

Գլխավոր հաշվապահ
 Համիկ Մամյան

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	31 դեկ. 2018թ. հազար դրամ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	143,775
Բանկային ավանդներ	10	398,141
Ներդրումային արժեթղթեր	11	330,240
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12	1,731,133
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	29,855
Այլ ակտիվներ		4,971
Ընդամենը ակտիվներ		2,638,115
Պարտավորություններ		
Ներգրավված փոխառություններ	14	405,201
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		11,708
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	1,975
Այլ պարտավորություններ		11,078
		429,962
Կապիտալ		
Կանոնադրական կապիտալ	16	2,200,800
Լրացուցիչ կապիտալ		47,380
Իրական արժեքի պահուստ ներդրումային արժեթղթերի գծով		4,572
Կուտակված վնաս		(44,599)
		2,208,153
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		2,638,115

Ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 7-35) հաստատվել են ՆՈՐՄԱՆ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 7-ին, ստորագրությամբ՝

Վարչության նախագահ
 Առաքել Բենտրիանյան

Գլխավոր հաշվապահ
 Հասմիկ Մամյան

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	2018թ. հազ. դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	
Ստացված տոկոսներ	58,189
Վճարված տոկոսներ	(40)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	15,645
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(1,562)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	5,138
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(62,061)
Ստացված այլ եկամուտ	5,111
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(36,210)
Զուտ գործառնական ակտիվների (աձ)/ նվազում	
Բանկային ավանդներ	(400,000)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,752,807)
Ներդրումային արժեթղթեր	(329,908)
Այլ ակտիվներ	(4,973)
Այլ պարտավորություններ	6,276
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(2,497,202)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(20,725)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(20,725)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	2,200,800
Փոխառությունների ավելացում	460,047
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	2,660,847
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ նվազում	142,920
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	1,420
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	-
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում (ճանաթագրություն 9)	144,340

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	<u>Կանոնադրական կապիտալ հազ. դրամ</u>	<u>Լրացուցիչ կապիտալ հազ. դրամ</u>	<u>Իրական արժեքի պահուստ ներդրումային արժեթղթերի գծով հազ. դրամ</u>	<u>Կուտակված վնաս հազ. դրամ</u>	<u>Ընդամենը հազ. դրամ</u>
01.01.2018թ. դրությամբ	-	-	-	-	-
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վնաս	-	-	-	(44,599)	(44,599)
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	4,572	-	4,572
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ			4,572	-	4,572
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	4,572	(44,599)	(40,027)
Բաժնետերերի հետ գործարքներ					
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում	2,200,800	-	-	-	2,200,800
Լրացուցիչ կապիտալ	-	47,380	-	-	47,380
Ընդամենը բաժնետերերի հետ գործարքներ	2,200,800	47,380	-	-	2,248,180
31.12.2018թ. դրությամբ	2,200,800	47,380	4,572	(44,599)	2,208,153

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն.....	3
1. Ընկերության վերաբերյալ	11
2. Պատրաստման հիմունքներ	11
3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ.....	14
4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում.....	15
5. Զուտ տոկոսային եկամուտ.....	22
6. Արժեզրկումից կորուստներ.....	22
7. Վարչական ծախսեր	23
8. Շահութահարկի գծով ծախս	23
9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	23
10. Բանկային ավանդներ	23
11. Ներդրումային արժեթղթեր	23
12. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	24
13. Վարկեր հաճախորդներին	24
14. Ներգրավված փոխառություններ	26
15. Հետաձգված հարկային ակտիվ	26
16. Կանոնադրական կապիտալ.....	28
17. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	28
18. Վարձակալություն	28
19. Պայմանական պարտավորություններ.....	29
20. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն.....	29
Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	35

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

1. Ընկերության վերաբերյալ

«Նորման Կրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 27.04.2018թ-ի թիվ 53Ս որոշմամբ գրանցվել և լիցենզավորվել է որպես «ՆՈՐՄԱՆ ԿՐԵԴԻՏ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի: Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է 2018 թվականի հունիսի 1-ից, որի հիմնական գործունեությունը սպառողական, հիփոթեքային և ձեռնարկատիրական վարկերի տրամադրումն է անհատներին և իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ընկերության միակ բաժնետերն է հանդիսանում «Օդեսսանուս Էյ ԲԻ» ՍՊ ընկերությունը (գրանցված՝ Շվեդիայի Թագավորությունում 06.05.2013թ.), որին պատկանում է ընկերության 100% բաժնեմասը:

Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է ՀՀ, ք. Երևան, Սայաթ-Նովա պողոտա 12, 3 տարածք հասցեում գտնվող գրասենյակի միջոցով:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տվյալներով կազմել է 15 մարդ:

Գործարար միջավայր

Կազմակերպությունը իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են ղեկավարության գնահատականը Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 20-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

Հետևյալ նոր ստանդարտների, փոփոխությունների և մեկնաբանությունների գործողության ժամկետը սկսվել է 01.01.2018թ.-ից.

- ՖՀՄՍ 9 “Ֆինանսական գործիքներ”;
- ՖՀՄՍ 15 “Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ”;
- ՖՀՄՄԿ 22 “Արտարժույթով գործարքներ կանխավճարային եղանակով”:

Նշվածներից ՖՀՄՍ 15 “Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ” նոր ստանդարտի և ՖՀՄՄԿ 22 “Արտարժույթով գործարքներ կանխավճարային եղանակով” մեկնաբանությունների գործողության մտնելը չունի նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

բ) Նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

Հետևյալ նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամկետ չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում, կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Ընկերության հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հրապարակում	Հրապարակման որդեգրման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ժամկետը, երբ նախատեսվում է ՖՀՄՄ-ի կիրառումը	Ժամկետը, երբ Կազմակերպությունը պլանավորում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա
ՖՀՄՄ 16 Վարձակալություն	<i>ՖՀՄՄ 16 ստանդարտի համաձայն վարձակալը ճանաչում է վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները դիտարկվում և մաշվում են այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների նման, իսկ պարտավորության գծով հաշվարկվում է տոկոսագումար: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբում չափվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք ապագա վարձավճարների ներկա արժեքով:</i>	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Ազդեցության վերլուծությունը տես ծնթ. 18-ում
ՖՀՄՄԿ 23 Շահութահարկի գծով անորոշություն (հրապարակվել է 2017թ. հունիսին)	<i>Մեկնաբանությունը ներկայացնում է, թե ինչպես որոշել հարկվող շահույթը/վնասը, հարկային բազան, չօգտագործված հարկային վնասները, չօգտագործված հարկային զեղչերը և հարկային տոկոսադրույքները, երբ առկա է անորոշություն ՀՀՄՄ 12, “Շահութահարկեր”, ստանդարտի հաշվառման նպատակով:</i>	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Էական ազդեցություն չի նախատեսվում

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է ստորև՝

- *Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում.* այն բիզնես մոդելի գնահատումը, որի շրջանակներում պահվում են ակտիվները և պայմանագրային դրույթների գնահատումը, որոշելու համար, թե արդյոք որոշակի ամսաթվերին առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 20:
- *Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում.* գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պարտաքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, մինչև պարտքային ռիսկի բնութագիր ունեցող ակտիվների խմբավորումը, սպասվելիք պարտքային վնասի գնահատումը՝ այդ թվում ապագայի կանխատեսմանը վերաբերող տեղեկատվության օգտագործմամբ:

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտարկելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- *Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չձգրտված);*
- *Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտարկելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից;*
- *Մակարդակ 3. Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա):*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ընկերությունը կարող է ենթարկվել ֆինանսական գործիքների վերաբերող հետևյալ ռիսկերին՝

- Վարկային ռիսկ;
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ;
- Արտարժույթային ռիսկ;
- Իրացվելիության ռիսկ;

Ընկերությունը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ընկերության նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ընկերության նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Հաճախորդներին տրված վարկեր
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Բանկային ավանդներ
- Ներդրումային արժեթղթեր
- Ներգրավված փոխառություններ

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2018թ.
	հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,731,133
Բանկային ավանդներ	398,141
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	143,775
	2,273,049

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2018թ.
	հազ. դրամ
Ներդրումային արժեթղթեր	330,240
	330,240

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Անորոշագցված արժեքով չչափվող ֆինանսական պարտավորություններ

	2018թ. հազ. դրամ
Ներգրավված փոխառություններ	405,201
	405,201

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, բանկային ավանդները, ներդրումային արժեթղթերը, հաճախորդների սրված վարկերը, ինչպես նաև ներգրավված փոխառությունները:

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների և վարկերի ու փոխառությունների իրական արժեքի որոշման հետ կապված նշանակալի դիտարկելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակում:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը վարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի վարկային կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման մեջ: Զգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Ընկերությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Վարկավորման ոլորտն ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին սրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարչության և վարկային կազմակերպության խորհրդի կողմից:

Վարչություն ներկայացվող տեղեկատվությունը վարկային մասնագետի կողմից հաճախորդի նախնական հայտի, նրա բիզնեսի և վարկային ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրության հիման վրա կատարված նախնական վերլուծական տեղեկություններն են, որոնց ճշգրտությունը համեմատական եղանակով ստուգվում է նաև վարկային բաժնի մասնագետների կողմից: Ի վերջո Վարչության անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Վարչության նախագահը կոչված է բացահայտելու գործառնական, վարկային, պրոդուկտային ռիսկերի բացահայտման համար:

Ընկերության վարկերի տրամադրման և սպասարկման ընթացակարգի համաձայն վարկային մասնագետները և գործառնական բաժինը Վարչության նախագահի վերահսկողությամբ ուսումնասիրում են ժամկետանց վարկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը և հետամուտ են լինում արժեզրկված վարկերի հավաքագրման ուղղությամբ:

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ընկերության բոլոր վարկերը ապահովված են վարկառուների և/կամ այլ անձանց անձնական երաշխավորություններով, անշարժ և շարժական գույքով, ինչպես նաև շրջանառու միջոցներով:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Ընկերության նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ չանդրադառնալով նրա մրցունակության և ձկունության վրա: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը

Ընկերության պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է անհատական ռիսկերից, և ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից: Հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին նախքան որևէ հաշվանցում կամ գրավի ազդեցություն հաշվի առնելը:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

	2018թ.
	հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,731,133
Բանկային ավանդներ	398,141
Ներդրումային արժեթղթեր	330,240
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,273
	2,565,787

Արժեզրկման պահուստ

Ընկերությունը սահմանում է պահուստ արժեզրկումից կորուստների գծով, որն իրենից ներկայացնում է վարկային պորտֆելում սպասվող պարտքային վնասների գնահատումը: Սպասվող պարտքային վնասի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը տես ծանոթագրություն 20-ում:

Աշխարհագրական կենտրոնացում

Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը սահմանափակվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքով:

Դրամական միջոցներ բանկում

Ընկերությունը գտնում է, որ դրամական միջոցների կորստի ռիսկը կարելի է համարել աննշան՝ քանի որ Ընկերության կողմից միջոցների տեղաբաշխման համար ընտրված ֆինանսական հաստատությունները վստահելի են և հեղինակավոր:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն առաջանում է Ընկերության տոկոսաբեր, առևտրային և արտարժույթային ֆինանսական գործիքներից: Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի տատանումների ռիսկն է՝ տոկոսադրույքի (տոկոսադրույքային ռիսկ), արտարժույթային փոխարժեքի (արտարժույթային ռիսկ) կամ այլ շուկայական գործոնների (այլ շուկայական գործոնների ռիսկ) հետևանքով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

արդյունքում: Ընկերությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծության մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար.

	Մինչև 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. Դրամ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	143,775	-	-	-	-	143,775
Բանկային ավանդներ	398,141	-	-	-	-	398,141
Ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	330,240	330,240
Հաճախորդներին տրված վարկեր	127,213	135,040	466,503	938,206	64,171	1,731,133
	669,129	135,040	466,503	938,206	394,411	2,603,289
Պարտավորություններ						
Ներգրավված փոխառություններ	-	4,845	-	400,356	-	405,201
	-	4,845	-	400,356	-	405,201
	669,129	130,195	466,503	537,850	394,411	2,198,088

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Ընկերության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը.

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

	2018թ.	
	միջին արդյունավետ	
	տոկոսադրույք	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ		
Բանկային ավանդներ	4.5	-
Ներդրումային արժեթղթեր	10.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	23.17	7.6
Տոկոսակիր պարտավորություններ		
Ներգրավված փոխառություններ	-	2

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության առանձին կազմակերպությունների գործարքներն արտահայտված են վերջիններիս գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկը հիմնականում առաջանում է ԱՄՆ դոլարով ստացված փոխառությունների և տեղաբաշխված վարկերի հետ կապված փոխարժեքային փոփոխություններից, ինչի արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել նշանակալի վնասներ: Այս ռիսկն, ըստ էության, Ընկերության կողմից չի կառավարվում՝ հաշվի առնելով դրա կառավարման հետ կապված ծախսերը և նման ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ գործիքակազմի բացակայությունը:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գուտ ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև՝

Ֆինանսական ակտիվներ/(պարտավորություններ) արտարժույթով՝

	2018թ.
	հազար դրամ
ԱՄՆ դոլար	
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,470
Հաճախորդներին տրված վարկեր	537,422
Ընդամենը ակտիվներ	545,892
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ներգրավված փոխառություններ	(405,201)
Ընդամենը պարտավորություններ	(405,201)
Զուտ դիրքը	140,691

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների՝ ՀՀ դրամով չափման համար Ընկերությունը կիրառել է նույն ամսաթվին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքը՝ 483.75 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնեք տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների ավելագմանը՝ 14,069 հազար դրամի չափով, իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների նվազմանը՝ նույն չափով:

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող սեփական միջոցների կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված ռժվարությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի առնվազն 45 օրվա ընթացքում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները: Ընկերությունը նաև փորձում է նվազեցնել իրացվելիության ռիսկը՝ ներգրավելով հաստատուն տոկոսադրույքով փոխառություններ. վերջիններիս մասին ներկայացվել է «Տոկոսադրույքային ռիսկ» բաժնում:

Ընկերության իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է Ընկերության գանձապետական գործառույթի միջոցով: Ցանկացած գործառնության համար Ընկերության կողմից նախատեսվում են համապատասխան միջոցներ, որոնց գումարը կախված է բյուջեից: Բյուջեն հաստատվում է Խորհրդի կողմից՝ այսպիսով հնարավոր դարձնելով դրամական միջոցների գծով Ընկերության կարիքների կանխատեսումը: Երբ գումարը գերազանցում է որոշակի սահմանաչափը, անհրաժեշտ է ստանալ նաև Խորհրդի հաստատումը:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Մինչև 1	1-ից 3	3-ից 12	1-ից 5	Ընդամենը	Հաշվե-
	ամիս	ամիս	ամիս	տարի		կշռային
	հազ. Դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. Դրամ	հազ.դրամ	արժեք
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Վարկեր և փոխառություններ	-	2,241	-	503,278	505,519	405,201
	-	2,241	-	503,278	505,519	405,201

Չօգտագործված պարտավորություններ

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Դրույք (%)	31.12.18 հազ. դրամ
Ապահովված վարկեր առևտրային բանկերից	ՀՀ դրամ	2019թ	14%	8,000
				8,000

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն՝ ըստ հաշվեկշռային հոդվածների ներկայացվում է ստորև՝ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մինչև 1 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 ամիս հազ. դրամ	3-ից 12 ամիս հազ. դրամ	1-ից 5 տարի հազ. դրամ	5 տարուց ավելի հազ. դրամ	Ժամկետանց հազ. դրամ	Անժամկետ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	143,775	-	-	-	-	-	-	143,775
Բանկային ավանդներ	398,141	-	-	-	-	-	-	398,141
Ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	330,240	-	-	330,240
Հաճախորդներին տրված վարկեր	43,839	80,090	601,543	938,206	64,171	3,284	-	1,731,133
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	29,855	29,855
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	4,971	4,971
Ընդամենը ակտիվներ	585,755	80,090	601,543	938,206	394,411	3,284	34,826	2,638,115
Պարտավորություններ								
Ներգրավված փոխառություններ	-	-	4,845	400,356	-	-	-	405,201
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	-	-	-	-	-	-	11,708	11,708
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	1,975	-	-	1,975
Այլ պարտավորություններ	-	7,036	-	4,042	-	-	-	11,078
Ընդամենը պարտավորություններ	-	7,036	4,845	404,398	1,975	-	11,708	429,962
Զուտ դիրք	585,755	73,054	596,698	533,808	392,436	3,284	23,118	2,208,153

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալը՝ ապահովելու Ընկերության գործունեության անընդհատության սկզբունքը միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրաված և սեփական միջոցների մնացորդների օպտիմալացման ճանապարհով: ՀՀ կենտրոնական բանկն Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, նոր ստեղծված ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները, եթե կանխիկ ձևով գնում և/կամ վաճառում են արտարժույթ պետք է ապահովեն 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն ընդհանուր կապիտալ:

Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2018թ.
	հազ. դրամ
Ներգրավված փոխառություններ	405,201
Հանած դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	143,775
Զուտ պարտք	261,426
Սեփական կապիտալ	2,208,153
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն (%)	11.8

5. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2018թ.
	հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	
Հաճախորդներին տրված վարկեր	40,951
Ներդրումային արժեթղթերից	13,958
Բանկային ավանդներից	13,041
	67,950
Տոկոսային ծախս	
Ներգրավված փոխառություններ	(4,911)
	(4,911)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	63,039

6. Արժեզրկումից կորուստներ

	2018թ.
	հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկերից	24,592
Բանկային ավանդներից	2,092
Ներդրումային արժեթղթերից	1,968
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներից	565
Այլ ակտիվներ	631
	29,848

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

7. Վարչական ծախսեր

	2018թ. հազ. դրամ
Վարձակալություն	9,171
Գովազդի և մարքեթինգի ծախսեր	5,572
Պահպանության ծախսեր	4,844
Մաշվածություն, ամորտիզացիա	4,523
Գրասենյակային ծախսեր	3,825
Ծրագրի սպասարկման ծախսեր	3,680
Վարկի տրամադրման գծով ծախսեր	2,643
Աուդիտ, խորհրդատվություն	2,200
Չփոխհատուցվող հարկեր ու տուրքեր	2,157
Այլ	2,118
	40,733

8. Շահութահարկի գծով ծախս

	2018թ. հազ. դրամ
<i>Հարկային ծախս</i>	
Հետաձգված հարկի գծով	
Ժամանակավոր տարբերություններ (Ծանոթագրություն 15)	11,013
Ընդամենը հետաձգված հարկային եկամուտ	11,013

9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.12.2018թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	37,502
Ընթացիկ հաշիվներ ՀՀ բանկերում	106,838
Ընդամենը դրամական միջոցներ դրամական միջոցների մասին հաշվետվություններում	144,340
Արժեզրկման պահուստ	(565)
	143,775

10. Բանկային ավանդներ

	31.12.2018թ. հազ. դրամ
Բանկերում ներդրված ավանդներ	400,233
Արժեզրկման պահուստ	(2,092)
	398,141

11. Ներդրումային արժեթղթեր

	31.12.2018թ. հազ. դրամ
Ներդրումային արժեթղթեր	332,208
Արժեզրկման պահուստ	(1,968)
	330,240

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

12. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչ. Սարքավ. հազ.դրամ	Գրասեն. գույք հազ.դրամ	Այլ տնտեսական գույք հազ.դրամ	Համակարգչ. ծրագրեր և այլ հազ.դրամ	Ընդամենը հազ.դրամ
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը առ 01.01.2018թ.	-	-	-	-	-
Ձեռքբերում	10,418	8,649	7,958	7,353	34,378
Մնացորդը առ 31.12.2018թ.	10,418	8,649	7,958	7,353	34,378
Կուտակված մաշվածություն					
Մնացորդը առ 01.01.2018թ.	-	-	-	-	-
Տարվա ծախս	(1,876)	(1,246)	(585)	(816)	(4,523)
Մնացորդը առ 31.12.2018թ.	(1,876)	(1,246)	(585)	(816)	(4,523)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Մնացորդը առ 01.01.2018թ.	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2018թ.	8,542	7,403	7,373	6,537	29,855

13. Վարկեր հաճախորդներին

	31.12.2018թ. հազար դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված բիզնես վարկեր	
Բիզնես վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	1,024,858
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1,024,858
Անհատներին տրված վարկեր	
Սպառողական վարկեր	697,631
Հիփոթեքային վարկեր	31,931
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	729,562
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	1,754,420
Արժեզրկման գծով պահուստ	(23,287)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	1,731,133

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է վարկերի արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	2018թ. հազ. դրամ
Սկզբնական մնացորդ առ 01.01.2018 դրությամբ	-
Զուտ ծախս	24,592
Զուտ դուրսգրումներ	(1,305)
Վերջնական մնացորդ	23,287

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի:

31 դեկտեմբեր 2018թ. դրությամբ	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	
	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	
Վարկեր										
Ժամկետային վարկեր										
Բիզնես վարկեր	1,024,857	(8,518)	1,016,339	-	-	-	-	-	-	1,016,339
Սպառողական վարկեր	668,353	(4,220)	664,133	-	-	-	-	-	-	664,133
Հիփոթեքային վարկեր	31,931	(257)	31,674	-	-	-	-	-	-	31,674
Ընդամենը ժամկետային վարկեր	1,725,141	(12,995)	1,712,146	-	-	-	-	-	-	1,712,146
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր										
Սպառողական վարկեր										
31-ից 60 օր ժամկետանց	-	-	-	2,388	(35)	2,353	-	-	-	2,353
60-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	26,891	(10,257)	16,634	16,634
Ընդամենը ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	-	-	-	2,388	(35)	2,353	26,891	(10,257)	16,634	16,634
Ընդամենը վարկեր	1,725,141	(12,995)	1,712,146	2,388	(35)	2,353	26,891	(10,257)	16,634	1,731,133

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքն ըստ Ընկերության կողմից ստացված ապահովվածության տեսակի 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	31.12.2018թ.
	հազ. դրամ
Պահանջի իրավունքի գրավ	436,938
Շրջանառու միջոցներ	396,222
Անշարժ գույք	244,584
Երաշխավորություն	217,325
Շարժական գույք	165,249
Ոսկու և թանկարժեք քարեր	125,890
Փոխադրամիջոցներ	75,569
Չաապահովված վարկեր	68,956
	1,731,133

436,938 հազ. դրամ գումարի վարկերը ապահովված են Ընկերության փոխկապակցված անձից ստացված փոխառության պահանջի իրավունքի չափով (ծանոթագրություն 14):

14. Ներգրավված փոխառություններ

հազ.դրամ	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Պայմանագրային		31.12.18թ.
			տոկոսա- դրույք (%)	Ջեղչման տոկոսա- դրույք (%)	
Չապահովված վարկեր	ԱՄՆ				
կապակցված կողմից	դոլար	2023թ.	2%	5%	405,201
					405,201

Ընկերության միակ մասնակից հանդիսացող կապակցված կողմից տրված փոխառությունները ապահովված չեն: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվել են իրական արժեքով, որի արդյունքում լրացուցիչ կապիտալի ավելացումը կազմել է 59,225 հազար դրամ:

15. Հետաձգված հարկային պարտավորություն

	31.12.2018թ.
	հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1-ը հունվար	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	11,013
Սեփական կապիտալում ճանաչված	(11,845)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	(1,143)
Մնացորդը առ 31-ը դեկտեմբերի	(1,975)

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների, շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարների, սեփական կապիտալում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված գումարների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

հազ.դրամ	1 հունվար 2018թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	2,645	-	-	2,645
Այլ պարտավորություններ	-	1,483	-	-	1,483
Այլ ակտիվներ	-	38	-	-	38
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված վնաս	-	6,326	-	-	6,326
Ներգրավված փոխառություններ	-	521	(11,845)	-	(11,324)
Ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	(1,143)	(1,143)
Հարկային պարտավորություններ	-	11,013	(11,845)	(1,143)	(1,975)

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

16. Կանոնադրական կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 2,200,800 հազար դրամ արժողությամբ 91,700 բաժնետոմսերից: Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 24,000 դրամ:

17. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերությունն ունի մեկ մասնակից «Օդենասնուս Էյ ԲԻ» ՍՊ ընկերությունը (գրանցված՝ Շվեդիայի Թագավորությունում 06.05.2013թ.), որին պատկանում է ընկերության 100% բաժնեմասը, վերջինս հանդիսանում է Գիվիտոն Հոլդինգ Էյ ԲԻ ՍՊ ընկերության դուստր ընկերություն (գրանցված՝ Շվեդիայի Թագավորությունում), որի 100% բաժնեմասը պատկանում է Գևորգ Նալբանդյանին:

Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքները.

Կապակցված կողմեր հազ.դրամ	Գործարքի տեսակը	Գործարքի գումարը	Պարտքի մնացորդ 31 դեկտեմբեր 2018թ.
Մայր ընկերություն	Ստացված փոխառություն	460,047	460,047
Վերջնական վերահսկող անձ	Տրամադրված փոխառություն	175,000	146,094
Այլ կապակցված կողմ	Տրամադրված փոխառություն	331,388	326,550

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունները ներկայացված են ստորև:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին փոխհատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմը ներառում է այն անձանց, ովքեր իրավասու են և պատասխանատվություն են կրում Ընկերության գործունեության պլանավորման, կառավարման և վերահսկողության իրականացման համար: Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրության հետ կապված ծախսումները ներկայացվում են ստորև:

	2018թ.
	հազ. դրամ
Աշխատավարձ, այլ հատուցումներ	<u>29,156</u>

18. Վարձակալություն

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Ընկերությունը 31.12.2018թ. դրությամբ ունի կնքված գործառնական վարձակալության պայմանագիր, որը վերաբերում է Երևան քաղաքում տեղակայված գրասենյակային տարածքին: Վարձակալության պայմանագիրը կնքված է 2018թ. մայիսի 15-ին՝ մինչև 23.05.2023թ.: Պայմանագրով նախատեսված ամսական վարձավճարի չափը վարձակալված տարածքի համար կազմում է կազմում է 1,215 հազար դրամ (ներառյալ հարկեր):

«Նորման Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

ՖՀՄՍ 16, Վարձակալության, ստանդարտի կիրառման հնարավոր ազդեցությունը

ՖՀՄՍ 16-ը ընկերության կողմից կիրառվելու է 01.01.2019թ.-ից: ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն Ընկերությունը ճանաչելու է վաճակաված գրասենյակային տարածքը՝ որպես օգտագործման իրավունքով ակտիվ, և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Մինչ այդ ամսաթիվը, այդ վարձակալությունը դիտարկվել է որպես գործառնական վարձակալություն, որով Ընկերությունը չի ճանաչել համապատասխան ակտիվը և պարտավորությունը, փոխարենը՝ վարձակալական վճարը ուղիղ-գծային մեթոդով ծախսագրել է վարձակալական ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Ընկերությունը որոշել է կիրառել ՖՀՄՍ 16-ի ձևափոխված հետընթաց մեթոդը, որով վարձակալական ակտիվը և պարտավորությունը ճանաչվելու են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում 01.01.2019թ.-ից: Անկախվելու է, որ այդ ամսաթիվով կճանաչվեն 64,699 հազար դրամի համապատասխան ակտիվ և պարտավորություն:

Նաև, գործառնական վարձակալության գծով ծախսի ճանաչման փոխարեն, որը կազմել է 9,171 հազար դրամ 2018թ.-ի համար, Ընկերությունը ճանաչելու է օգտագործման իրավունքով ակտիվի գծով ամորտիզացիա, և պարտավորության գծով ֆինանսական ծախս, որոնք 2018թ.-ի համար անկախվելու են, որ համապատասխանաբար կկազմեն՝ 8,087 հազար դրամ և 1,747 հազար դրամ:

19. Պայմանական պարտավորություններ

Ընկերությունը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորություններ:

Ընկերությունը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որևէ կողմի պարտավորությունների համար երաշխավորություն չի տրամադրել:

Ընկերության կողմից հարուցված դատական հայցերը 31.12.2018թ. դրությամբ էական գումարային պահանջ չեն պարունակել:

20. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի համախառն գումարի նկատմամբ բացառությամբ ձեռքբերման դրությամբ արժեզրկված կամ ակտիվի գործողության ընթացքում վարկային ռիսկի էական վատթարացման հետևանքով արժեզրկված ակտիվների, որոնց դեպքում արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կիրառվում է ակտիվի ամորտիզացված արժեքի հիման վրա:

Տոկոսային ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի և ծախսի բաշխման մեթոդն է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Արտարժույթային գործարքներ

Ընկերության գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները արտացոլվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաչափումից գոյացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը, նպատակները և այդ քաղաքականության կիրառումը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, ֆինանսական ակտիվների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը ,
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների ակնկալիքները:

Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և վարկավորման հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև որպես շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱՇԿՎ),
բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱԱՀՖԱ),

գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև):

բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ), եթե

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն ապահովվում է ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

գ) «ամորտիզացված արժեքով չափվող».

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿՎ չափվող

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Ընկերության հիմնական ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են որպես «Ամորտիզացված արժեքով չափվող»: Ստորև ներկայացնում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն այդ դասի համար:

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս ակտիվները հիմնականում ներառում են այն ֆինանսական ակտիվներ, որոնց նպատակն է այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման նպատակով (օրինակ՝ հաճախորդներին տրված վարկեր), իսկ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը իրենցից զուտ ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Դրանք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքների գծով ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման կամ թողարկման հետ, եւ հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցրած արժեզրկման պահուստին համամասնորեն:

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են բանկային ավանդները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և հաճախորդներին տրված վարկերը: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ բանկերում:

Արժեզրկում

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿՎ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորուստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորուստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտականությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Սպասվող պարտքային վնասի չափում

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է ըստ պարտականությունների չկատարման հավանականության աստիճանի կշռված պարտքային վնասի գնահատականը և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ տարբերությունն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք Ընկերությունը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն և որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և ապագա գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,

Արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- վարկի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը:

Վարկը, որի պայմանները վերանայվել են վարկառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է արժեզրկված, եթե գոյություն չունի վկայություն, որ պայմանագրային

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

դրամական միջոցների հոսքերը չստանալու ռիսկն էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական հաշվետվությունում

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստը ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվների համար նվազեցվում է ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ հիմունքով:

Վարկերի դուրս գրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի դրանք հետ ստանալու իրատեսական հեռանկար: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Ընկերությունը որոշում է, որ վարկառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար բավարար դրամական միջոցների հոսքեր:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանից հետո, երբ Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ընկերությունը պետք է վերադասակարգի ֆինանսական ակտիվները, եթե փոխում է այդ ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ակնկալվում է, որ նման փոփոխությունները չափազանց հազվադեպ կլինեն: Այս փոփոխությունները որոշվում են Ընկերության վերադաս դեկավարության կողմից՝ արտաքին կամ ներքին փոփոխությունների արդյունքում և պետք է նշանակալի լինեն Ընկերության գործունեության համար և տեսանելի արտաքին կողմերի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմաց գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկերից և այլ փոխատուներից ստացված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագայում նման տոկոսակիր պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, համաձայն որի՝ պարտավորության մարման

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում տոկոսային ծախսերի հաշվարկը կատարվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված պարտավորության մնացորդի նկատմամբ հաստատուն դրույքի կիրառմամբ: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության պայմաններից էլնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսերը, մարման ժամանակ վճարվելիք այլ հավելյալ վճարներ, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները:

Բաժնետիրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ միայն այնքանով, որքանով դրանք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների կամ ֆինանսական ակտիվների սահմանումների:

Ընկերության սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու՝ Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և դրանց համապատասխան հարկային բազաների միջև առկա են տարբերություններ, բացառությամբ, եթե դրանք առաջանում են.

- գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից,
- ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից և գործարքի ամսաթվի դրությամբ չեն ազդում ոչ հարկվող շահույթի, և ո՛չ էլ հաշվապահական շահույթի վրա,
- դուստր կազմակերպություններում և համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներից, որի դեպքում Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել տարբերությունների հակադարձումը, և հավանական է, որ տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը սահմանափակվում է այն դեպքում, երբ հավանական չէ, որ կառաջանա հարկվող շահույթ, որի դիմաց ժամանակավոր տարբերությունները հնարավոր կլինի օգտագործել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները կամ պարտավորությունները չափում են՝ կիրառելով հարկային դրույքաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն, երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունները/(ակտիվները) կմարվեն/(կփոխհատուցվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա ընթացիկ հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերաբերում են հարկերին, որոնք գանձվում են նույն հարկային մարմնի կողմից:

Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի

«Նորման Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերն և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Ընկերության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է Մակարդակ 2-ում դասակարգվող իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական դիտարկելի ելակետային տվյալները:

	Իրական արժեք, հազար դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,731,133	Վարկերի իրական արժեքը չափվում է՝ ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը գեղջելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	23.17% գեղջման դրույք
Ներդրումային արժեթղթեր	330,240	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է՝ ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը գեղջելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	10.5% գեղջման դրույք
Ներգարվված փոխառություններ և վարկեր	405,201	Փոխառությունների և վարկերի իրական արժեքը չափվում է՝ ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը գեղջելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	5% գեղջման դրույք